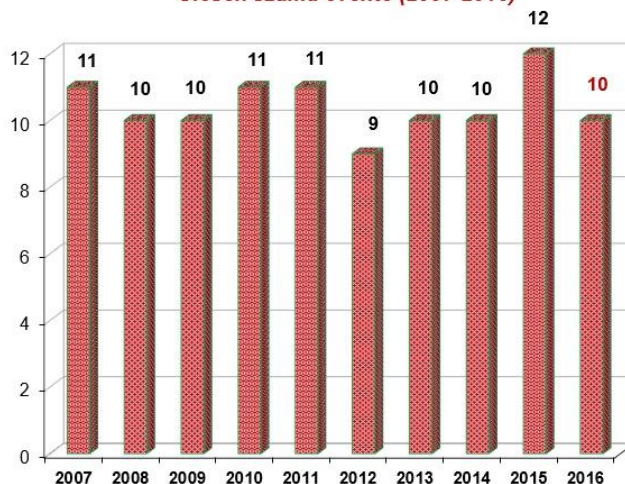

Jelentés a Kulturális Javak Bizottsága (KJB) 2016. évi munkájáról

A 2006 tavasza óta, kétéves ciklusokra felkért, az elmúlt évben kilenc külső taggal működő *Kulturális Javak Bizottságának (KJB)* tavalyi évéről is elmondható, hogy a műtárgyfelügyeleti hatósági munkának egyik legfontosabb szakmai háttérét biztosította. A testület az előző évben is, mint alapítása óta folyamatosan, magas színvonalon, komoly szakmai és tudományos munkát végzett.

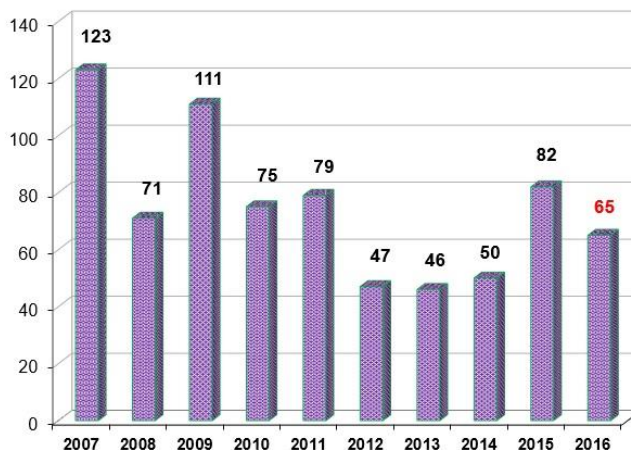
A 2016. évben a KJB változatlan szervezeti keretek között, két személyi változás mellett látta el feladatait. Bár tagok többségének megbízatása 2016. májusában lejárt, de két kivétellel a jelölő szervezetek a korábbi jelölésüket ismételték meg, így csupán a Magyar Nemzeti Levéltár (MNL) és a Szépművészeti Múzeum (SZM) által jelölt szakemberek személyében módosult a testület összetétele. (A MNL Nyulásziné dr. Straub Éva helyett dr. Laczlavik Györgyöt, míg a SZM dr. Tátrai Vilmos helyett dr. Kovács Zoltánt jelölte a bizottságba.) Az év második felében a korábban a Miniszterelnökség által jelölt Mélykúti Beatrix lemondott a bizottsági tagságáról. A bizottsági munka ebben az évben is a korábban a tagok által újraválasztott dr. Király Erzsébet elnökletével folytatódott. A KJB titkárságát továbbra is a Forster Központ Műtárgyfelügyeleti Irodája adta: az ülések megszervezésével, az egyes ügyek tárgyalásra történő előkészítésével, az ülésen elhangzottak – jegyzőkönyvbe, majd kivonatolt emlékeztetőbe – rögzítésével, és a hivatali, hatósági döntésekbe történő beépítésével, valamint a Forster Központ honlapján az ülések anyagának, állásfoglalásainak közzétételével.

Ülések száma évente (2007-2016)

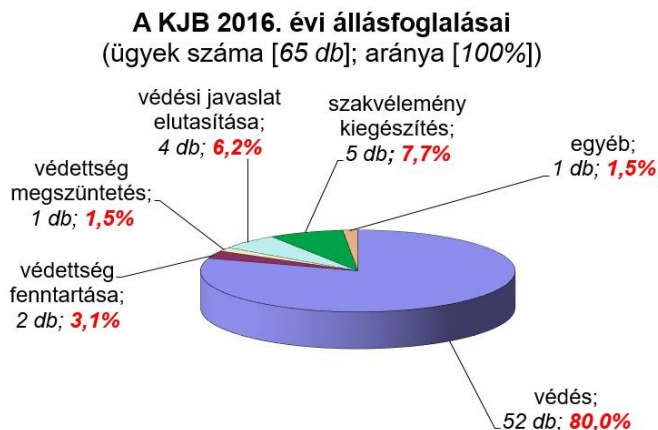

A korábbi években már kialakított és bejáratott rend szerint folytatódott a munka 2016-ban is: a KJB havi rendszerességgel – nyári szünetet közbeiktatva – 10 ülést tartott, ahol összesen 65 napirendi pontot (ügyet) tárgyalt meg.

Napirendek száma (2007-2016)

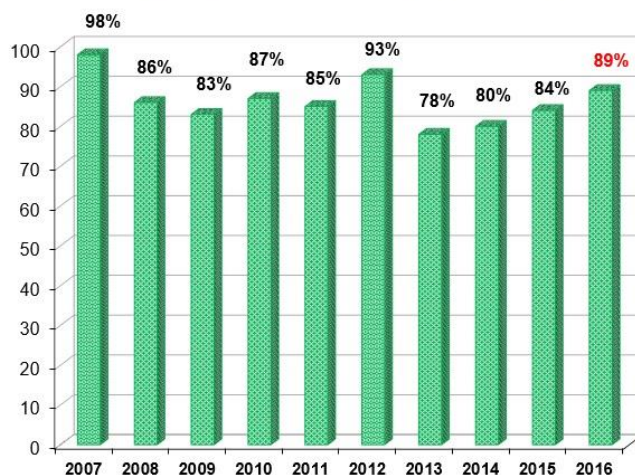
A megtárgyalt ügyek jellemzően védetté nyilvánításhoz, kisebb részt védettség megszüntetéshez kapcsolódtak. A KJB létrehozatala óta minden egyes, a Műtárgyfelügyelet elé került új védési ügyről állásfoglalást alakított ki, tehát védési eljárásban a Műtárgyfelügyeleti Iroda 2016-ban sem hozott döntést a KJB állásfoglalása nélkül. Ezen túl az év során összesen egy esetben a bizottság működéséhez kapcsolódó ügyrendi kérdést is napirendre tűzött.

A 65 megtárgyalt ügyből a javaslatnak megfelelően 52 esetben (80 %) foglalt állás a KJB a védés mellett, 4 esetben (6,2 %) ellene, 1 esetben (1,5 %) a védettség megszüntetés mellett, 2 esetben (3,1 %) a védettség fenntartása mellett, míg 5 esetben (7,7 %) a szakvélemény kiegészítését javasolta.

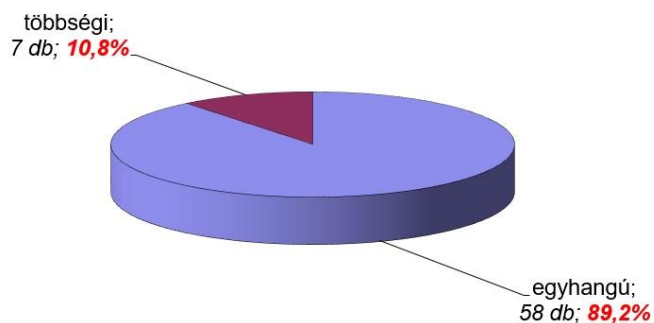
Az szavazások többségében egyhangúak voltak, de 7 esetben (10,8 %) került sor többségi döntéssel elfogadott állásfoglalásra, azaz az esetek 89,2 %-ában a védéssel vagy annak mellőzésével minden terület képviselője egyetértett. Erről elmondható, hogy ez az elmúlt években kialakult 80-90 %-os aránynak megfelel, attól érdemben nem tér el.

Egyhangú szavazások aránya (2007-2016)

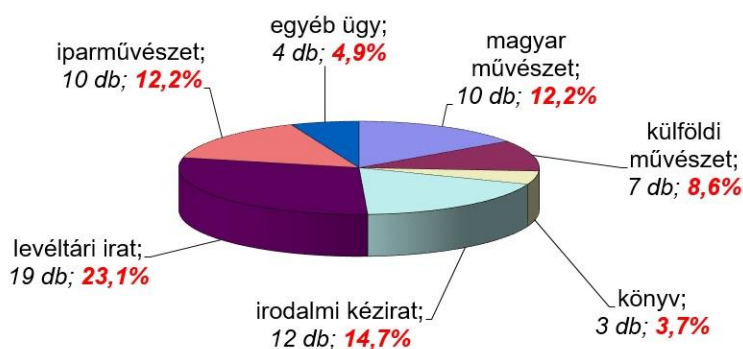
A KJB ugyanakkor az előző évekhez hasonló arányban ajánlotta a túlnyomó részt, múzeumoktól, közgyűjteményektől származó védési (vagy védés megszüntetési) javaslatok elutasítását (4 ügyben, 6,2 %), vagy újragondolását (a szakvélemény kiegészítésével: 5 ügyben, 7,7 %). A Műtárgyfelügyeleti Iroda a KJB állásfoglalásait a 2016. évben kivétel nélkül megalapozottnak ítélte, és hatósági döntéseit azokkal összhangban hozta meg.

A KJB 2016. évi szavazási arányai
(állásfoglalást igénylő ügyek száma [65 db] és aránya [100%])

A korábbi évekhez képest szembevető műfaji változásokat nem tapasztalhatunk: a műfajok közül a magyar és egyetemes képzőművészet, a könyvtári és a levéltári dokumentumok adták a munka javát. A KJB elé került védési ügyek továbbra is jól tükrözik a műtárgyforgalom irányait, folyamatait. A külföldi eredetű műalkotások iránti továbbra is alacsonyabb hazai kereslet következtében ezek a külföldi piacokat vennének célba, s ilyenkor a kivitel miatt a védettség megszüntetése a kérdés. Az iparművészeti tárgyak – korábbi évekhez képest – magasabb aránya remélhetőleg egy folyamat megindulását vetíti előre: a szakterület mind a műtárgyforgalomban, mind a szakmai figyelem összpontosításában nagyobb súlyt érdemelne.

KJB elé került ügyek műfaji megoszlása 2016-ben
(ügyek száma [65 db]; aránya [100%];

A megelőző évekhez képest 2016-ban kevesebb ügy (65 napirend) került a KJB elé, mely a 2012-2014 közötti visszaeséstől eltekintve a korábbiak átlagértéke (75 ügy) alatti szám. A csökkenés mögött jelentősebb, szakmai szempontból is értékelhető okot nem látunk, feltehetően a műtárgyfelügyeleti ügyintézés, az egyes ügycsoportok közötti kisebb mértékű eltolódást tükrözheti.

A KJB eddigi, most már több éves munkáját és tapasztalatait összegezve a 2016. évről is elmondható, hogy munkája eredményeként a védettség tárgyában egységes szemlélettel, magas szakmai színvonalon és konszenzus alapján kimondott döntéseket hozhatott a műtárgyfelügyeleti hatóság.

Budapest, 2017. március 14.

Dr. Buzinkay Péter
[a KJB titkára]